



European Economic and Social Committee

EGSO info

Europski gospodarski i socijalni odbor
most između Europe i organiziranog civilnog društva
svibanj 2018 | HR

Dostupni jezici:

bg cs da de el en es et fi fr hr hu it lt lv mt nl pl pt ro sk sl sv

Uredništvo

Prionimo na posao kako bismo pronašli uspješne recepte za budućnost Europe



Drage čitateljice, dragi čitatelji,

zadovoljstvo mi je potpisati svoj prvi uvodnik u svojstvu novoizabranog predsjednika Europskog gospodarskog i socijalnog odbora. Počašćen sam što ću u toj ulozi predsjedati prilikom 60. godišnjice EGSO-a koju ćemo proslaviti na našem plenarnom zasjedanju 24. svibnja.

Dok budete čitali ovaj tekst, mi ćemo se baviti završnim pripremama za ovo značajno događanje. Iako će proslava zasigurno pružiti priliku da se prisjetimo ključnih trenutaka u povijesti Odbora, od početka smo odlučili da bi ovo događanje trebalo biti usmjereno na budućnost nego na prošlost.

Stoga ćemo se posvetiti promišljanju i raspravi o budućnosti EGSO-a umjesto da se prisjećamo njegove prošlosti. Potvrdit ćemo važnost Odbora u današnjoj Europi tako što ćemo pozvati vodeće čelnike i druge ključne osobe iz EU-a koji su obilježili noviju povijest Unije da nam se pridruže u raspravi o budućnosti Europe.

Koju ulogu Europski gospodarski i socijalni odbor može odigrati u Europi današnjice i sutrašnjice? Vjerujem da EGSO može biti ključan za izgradnju „Europe koja brine i štiti“ za kojom građani vape. Svi politički subjekti, bilo da je riječ o regijama, državama ili nadnacionalnim organizacijama, opstaju ili propadaju na temelju svoje sposobnosti ispunjavanja tog dvostrukog zahtjeva.

Spremnost Europe za ispunjavanje tog zadatka trenutačno se preispituje iz mnogo aspekata. Moramo promisliti o tome kako pronaći praktična i djelotvorna rješenja i ne dopustiti populistima, protekcionistima i ekstremistima da uvjere građane da oni imaju bolje odgovore.

EGSO predstavlja veliku većinu Europljana – poduzeća, radnike, poljoprivrednike, potrošače, zaklade, zadrugue itd. – organizacije čiji je zadatak pronaći odgovore na probleme i potrebe njihovih članova. U protivnom, oni naprosto ne bi opstali.

Tu pozitivnu snagu moramo usmjeriti u izgradnju Europe koja brine i štiti, kao i u suprotstavljanje opasnom trendu koji se njoj razvija. Povijest nam je pokazala da stvari itekako mogu krenuti po zlu kada velika većina ništa ne poduzima. U interesu je civilnog društva da iskaže svoje mišljenje i uključi se u potragu za rješenjima kako bi se održala budućnost naših obitelji, naših radnika, naših građana i naših zajednica. Stoga prionimo na posao i pronađimo pozitivne i uspješne recepte za budućnost Europe.

Luca Jahier

Predsjednik EGSO-a

Kalendar

4. lipnja 2018.

Bruxelles

3. europski dan poduzeća socijalne ekonomije

18. lipnja 2018.

Bruxelles

EGSO-ov samit dionika o umjetnoj inteligenciji

11. - 12. srpnja 2018.

Bruxelles

Plenarno zasjedanje EGSO-a

Ukratko

[Dan otvorenih vrata, jedinstvena prilika da se upoznate s radom EGSO-a](#)



U subotu, 5. svibnja 2018. , Europski gospodarski i socijalni odbor otvorio je svoja vrata javnosti kako bi proslavio Dan Europe. Budući da je 2018. Europska godina kulturne baštine, EGSO je u predstavljanju svojih aktivnosti poseban naglasak stavio na kulturu.

EGSO-ov Dan otvorenih vrata građanima pruža jedinstvenu priliku da se upoznaju s radom jedine institucije koja predstavlja organizirano civilno društvo Europe i koja uključuje poslodavce, sindikate i skupine poput stručnih i lokalnih udruga, organizacija za mlade, udruga žena, potrošača, boraca za zaštitu okoliša i mnogih drugih.

Cijeloga dana, posjetitelji i novinari imali su priliku saznati nešto više o EGSO-u i s njegovim članovima razmijeniti stajališta o ulozi civilnog društva u procesu donošenja odluka u Europi te o konkretnim temama kao što su jačanje gospodarstva, borba protiv planiranog zastarijevanja, kibersigurnost, participativna

demokracija i višejezičnost. (mp)

[Jordan je ključni partner za stabilnost u susjedstvu EU-a](#)



Izaslanstvo Europskog gospodarskog i socijalnog odbora susrelo se s predstavnicima lokalnog civilnog društva i vladinim dužnosnicima u Ammanu 26. i 27. ožujka. Rasprave tijekom posjeta bile su usredotočene na poteškoće s kojima se ta zemlja suočava zbog nedostatka stabilnosti u regiji. Izaslanstvo EGSO-a prepoznalo je potrebu za međunarodnom podrškom i specifičnim mjerama, uzimajući u obzir činjenicu da je proteklih godina ta zemlja razvila cjelovit pristup za upravljanje masivnim priljevom izbjeglica koje većinom bježe od rata u Siriji.

Tijekom niza sastanaka sastanaka članovi EGSO-a izrazili su nadu da će članovi jordanskog Gospodarskog i socijalnog vijeća biti imenovani što prije kako bi se mogla osnovati predstavnička institucija koju čine poslodavci, sindikati i predstavnici civilnog društva. Izaslanstvo EGSO-a naglasilo je važnost uloge jordanskog Gospodarskog i socijalnog vijeća i savjetovanja s civilnim društvom u okviru političkog procesa pronalaska uključivih i održivih rješenja za probleme s kojima se ta zemlja suočava.

[Pripadnici civilnog društva EU-a i Gruzije raspravljali o položaju MSP-ova i o sigurnosti hrane u Gruziji](#)

Zadnji sastanak Platforme civilnog društva EU-a i Gruzije održan je u 22. ožujka u Tbilisiju. Članovi platforme raspravljali su o provedbi Sporazuma o pridruživanju između EU-a i Gruzije i usvojili zajedničku deklaraciju. Platforma civilnog društva pozdravila je mogućnost novog formata bilateralne sektorske suradnje na višoj razini između EU-a i Gruzije, najavljenog početkom ožujka, i izrazila podršku režimu putovanja bez viza za kraće boravke, koji su već iskoristili brojni gruzijski građani.

U zajedničkoj deklaraciji pozdravljen je napredak postignut na poboljšanju poslovnog okruženja i položaja MSP-ova u Gruziji, ali je i naglašeno da bi vlada trebala učiniti više za zadovoljavanje potreba MSP-ova. Platforma civilnog društva također je ukazala na činjenicu da u gruzijskom radnom zakonodavstvu nedostaju rodno osjetljive odredbe i pravila kojima se osigurava jednaka plaća za jednaki rad. Članovi su pozdravili nastojanja vlasti da poboljšaju nacionalni sustav sigurnosti hrane, ali su istodobno ukazali i na činjenicu da treba učiniti više u vezi sa sljeditivošću nesigurnih prehrambenih proizvoda.(sg)



Platforma civilnog društva EU-a i Ukrajine zabrinuta je zbog niskih plaća u Ukrajini



Platforma civilnog društva EU-a i Ukrajine poziva Kijev na dosljedniju provedbu reformi u raznim sektorima i na pridavanje apsolutne važnosti pitanjima niskih plaća i siromaštva. O tim je temama bila riječ na 6. sastanku Platforme civilnog društva u Bruxellesu, na kojem su članovi platforme raspravljali o napretku provedbe Sporazuma o pridruživanju između EU-a i Ukrajine, o ulozi visine plaća u smanjivanju siromaštva i njezinom utjecaju na migraciju radne snage, te o klimatskim promjenama.

Članovi platforme izrazili su zadovoljstvo zbog novog akcijskog plana za provođenje Sporazuma o pridruživanju, koji je usvojila ukrajinska vlada. Međutim, istaknuli su da je u raznim područjima potrebna dosljedna provedba reformi. Također su napomenuli da su se u Ukrajini unatoč preuzetim obvezama pogoršali negativni trendovi u pogledu niskih plaća. Članovi platforme pozvali su Ukrajinu da povuče odredbe zakona o borbi protiv korupcije.

Civilno društvo EU-a i Ukrajine u svojoj je zajedničkoj izjavi osudilo i nezakonite izbore održane na Krimu u ožujku 2018. (ia)

Srbija i EU trebaju pojačati napore kako bi izgledi za pristupanje te zemlje Uniji do 2025. ostali realistični



Posljednji sastanak Zajedničkog savjetodavnog odbora civilnog društva Srbije i EU-a (ZSO) održan je 12. travnja u Bruxellesu. Članovi ZSO-a raspravljali su o aktualnoj situaciji i radu koji predstoji u pregovorima o pristupanju Srbije EU-u te usvojili zajedničku izjavu. Srbija je prepoznata kao jedna od dviju vodećih kandidatkinja u regiji zapadnog Balkana.

Predstavnici civilnog društva pozivaju srpske vlasti da nastave raditi na osiguravanju poštovanja vladavine prava i temeljnih prava, na pravosudnoj reformi i borbi protiv korupcije te na osiguravanju slobode tiska. Preporučuje se osnivanje radne skupine za socijalno poduzetništvo u okviru koje bi svi važni dionici radili na strategiji za socijalno poduzetništvo u toj zemlji. U zajedničkoj se izjavi pozdravlja novi oblik strukturiranog dijaloga između srpske vlade i civilnog društva. Međutim, srpske se vlasti potiču da u izradu javnih politika

na učinkovitiji način uključe sve relevantne dionike. (sg)

Europski Romi i dalje se suočavaju s diskriminacijom i etničkim profiliranjem



Najveća manjina u Europi, kojoj pripada više od deset milijuna ljudi, još uvijek je diskriminirana i marginalizirana u mnogim državama članicama Europske unije. Nevladine organizacije za ljudska prava i kreatori politika EU-a, koji su se okupili u Europskom gospodarskom i socijalnom odboru (EGSO), upozorili su da se u mnogim slučajevima policija i dalje služi etničkim profiliranjem romskog naroda. Tijekom trećeg Europskog tjedna Roma, održanog 8. - 12. travnja u Bruxellesu u organizaciji europskih institucija, održano je i javno savjetovanje o temi „Suzbijanje netrpeljivosti prema Romima u praksama etničkog profiliranja“.

Istaknuto je da najvažniji problem za romske zajednice, osobito u srednjoj i istočnoj Europi, ostaje njihova nedovoljna integracija u društvo, što u većini slučajeva dovodi do siromaštva. Govornici su također ukazali na povećano etničko profiliranje u vezi s mjerama za borbu

protiv terorizma i pojačanim graničnim kontrolama zbog migracije, ističući da su Romi jedna od skupina na koje utječe ovaj relativno nov trend. (ia)

[Forum civilnog društva poziva na poduzimanje konkretnih koraka radi ukidanja razlika u primanjima između spolova i poboljšanja standarda rada](#)



Forum civilnog društva u okviru Sporazuma o slobodnoj trgovini između EU-a i Koreje održao je 11. travnja u Seulu svoj šesti sastanak, kojim su supredsjedali Lee Ho-Geun i Georgi Stoev. U zajedničkoj su izjavi supredsjedatelji naglasili da nesigurno geopolitičko okruženje predstavlja nove izazove za odnose između EU-a i Koreje. Pozvali su na promicanje zajedničkih vrijednosti i interesa u regiji kao i na to da se partnerstvo između Koreje i EU-a u većoj mjeri uskladi s očekivanjima građana.

Forum civilnog društva preporučio je da se u glavne sektore s visokom razinom emisije u Koreji i EU-u uvedu novi modeli kružnog gospodarstva kako bi se doprinijelo dekarbonizaciji industrije i poboljšala kvaliteta života. Obje su strane izrazile svoju predanost održivom i uključivom svjetskom gospodarstvu te su se usuglasile da jednaka plaća za jednak rad treba predstavljati jedan od ključnih prioriteta i EU-a i Koreje. Forum je istaknuo i potrebu vođenja konstruktivnog socijalnog dijaloga s predstavnicima poslodavaca i radnika o zapošljavanju, politici rada i zakonodavstvu. (sg)

Nove publikacije

[„Otkrijte što EGSO čini za vas!“ - Dostupno novo izdanje](#)



Brošura će najprije biti dostupna na šest jezika (EN, FR, DE, ES, IT i NL), a zatim i na ostalih 17 službenih jezika EU-a, u tiskanom izdanju te na internetskim stranicama EGSO-a: [\[poveznica\]](#)

Tiskane primjerke možete zatražiti na adresi vipcese@eesc.europa.eu.(jp)

[Digitalna publikacija - Europski gospodarski i socijalni odbor \(EGSO\) - 60 godina rada](#)



Civilno društvo na djelu za budućnost Europe!

Odbor je osnovan Ugovorima iz Rima 1957., a **prvo plenarno zasjedanje** održao je **prije 60 godina, 19. svibnja 1958.** Otad je povijest Odbora povezana s postupkom europske integracije za koju se neprestano zalagao.

U ovoj **digitalnoj publikaciji** predstavlja se 60 godina rada Odbora na sveobuhvatnom uključivanju raznovrsnih aktera civilnog društva u izgradnju Europe. Ističu se **uspjesi, velika postignuća i dodana vrijednost** Odbora te njegova **vizija budućnosti Europe**.

Ova živopisna publikacija oplemenjena multimedijским sadržajima, ponajprije videozapisima i infografikama, **namijenjena je stručnoj publici** (medijima, organizacijama civilnog društva, nacionalnim gospodarskim i socijalnim vijećima, drugim institucijama, sveučilištima itd.), **kao i široj javnosti**. Osmišljena je kao evolutivan proizvod kojim se predočuje **jedinstvena uloga koja pripada EGSO-u** (kao i organiziranom civilnom društvu koje EGSO predstavlja) **u postupku europske integracije**, a to je uloga pokretača participativne demokracije.

Publikacija je prilagođena pregledavanju na mobilnim uređajima (na tabletima, a naposljetku i na pametnim telefonima), a najprije će biti dostupna na trima jezicima (EN, FR i DE) na internetskoj stranici Odbora. (fgr)

Novosti iz EGSO-a

[Građani u središtu rasprave o budućnosti Europe](#)



Europski je gospodarski i socijalni odbor kao predstavnik civilnog društva 5. i 6. svibnja otvorio svoja vrata [Europskom panelu građana](#), na kojem se okupilo stotinjak građana koji predstavljaju raznolikost 27 država članica, bez Ujedinjene Kraljevine.

To događanje pokrenula je Europska komisija na inicijativu francuske vlade i u partnerstvu s Odborom, koji je bio domaćin te „premijere“.

Sudionici panela iznijeli su svoje zabrinutosti, bojazni i očekivanja povezane s budućnošću Europe te utvrdili 12 ključnih pitanja koja zabrinjavaju Europljane. Ta se pitanja odnose na sva područja svakodnevnog života poput naknade za nezaposlene, obrazovanja, migracija, okoliša, klime, zdravlja, obrane ili sigurnosti. Jednom riječju, svaki građanin imao je mogućnost da se izjasni o budućnosti Europe.

Europskim će građanima od 9. svibnja na internetu biti dostupan upitnik, koji je postao „paneuropski instrument“ o kojem se provodi savjetovanje Europske komisije u pripremi za sastanak na vrhu koji će se održati u svibnju 2019. u Sibiuu.

Predsjednik EGSO-a Luca Jahier naglasio je jedinstven karakter tog projekta koji „iziskuje da se put pronade u hodu“, kao i važnost razgovora o temama koje su predložili europski građani. Predsjednik je sudionicima panela također zajamčio da će njihova mišljenja biti uzeta u obzir: „*Raznolikost mišljenja, kulturni i lingvistički kontekst stvaraju bogatstvo našeg europskog prostora.*“

Prema riječima Thierryja Libaerta, člana Skupine III., Europski panel građana nakon događanja u Bruxellesu ne može jednostavno nestati, nego se mora nastaviti svugdje gdje se sudionici ponovno nađu te se taj projekt mora nastaviti razvijati u suradnji s članovima EGSO-a u njihovim vlastitim državama članicama.

Ideja o ugošćivanju Europskog panela građana rodila se na plenarnom zasjedanju EGSO-a održanom u veljači 2018. Gošća plenarnog zasjedanja, gđa Nathalie Loiseau, francuska ministrica europskih poslova, predstavila je postupak savjetovanja o Europi koji je predložio predsjednik Macron. U svjetlu toga, Georges Dassis (predsjednik EGSO-a na odlasku) i Luca Jahier (novoizabrani predsjednik) predložili su aktivno i hitno sudjelovanje Odbora, pozivajući se na uspjeh rezultata savjetovanja koje je 2017. godine Odbor proveo u državama članicama, u okviru Bijele knjige J.C. Junckera o budućnosti Europe. (ehp)

[Integracija zapadnog Balkana treba ostati među glavnim prioritetima EU-a](#)



Proširenje Europske unije, osobito širenje njezinih demokratskih vrijednosti i pravnih standarda na zapadni Balkan, u interesu je kako zemalja te regije tako i EU-a, ističe Europski gospodarski i socijalni odbor u mišljenju [„Ekonomska i socijalna kohezija i europska integracija zapadnog Balkana“](#) usvojenom na plenarnom zasjedanju 19. travnja.

„Od ključne je važnosti da pristupanje zapadnog Balkana ostane među prioritetima EU-a“, izjavio je **Andrej Zorko**, izvijestitelj za mišljenje EGSO-a. „Promicanje vrijednosti EU-a u toj regiji jamči sigurnost i stabilnost, potiče socijalni i gospodarski razvoj, kao i demokraciju i vladavinu prava u tim zemljama, a to donosi stabilnost i sigurnost EU-u. Izrazito je važno da civilno društvo, uključujući i socijalne partnere, ima aktivnu ulogu u tom procesu.“

Korupcija, organizirani kriminal, opća slabost državnih institucija i vladavine prava te diskriminacija manjinskih skupina neki su od problema s kojima se suočavaju zemlje zapadnog Balkana. Njihova gospodarstva rastu, ali tih je šest zemalja i dalje među najsiriomašnjima u Europi. Procjenjuje se da bi postizanje potpune konvergencije sa životnim standardom u EU-u moglo potrajati čak 40 godina. EGSO stoga smatra da bi Europska komisija trebala razviti posebne programe za bržu socijalnu i gospodarsku konvergenciju zapadnog Balkana.

„EGSO napominje da je proces pristupanja EU-u i dalje ključna motivacija za reforme u zemljama zapadnog Balkana“, tvrdi **Dimitris Dimitriadis**, suizvijestitelj za mišljenje EGSO-a. „Imajući u vidu velike razlike u pogledu ekonomske i socijalne sigurnosti u državama članicama EU-a i zemljama kandidatkinjama, EGSO ističe da se gospodarskim i socijalnim učincima provedenih reformi ne pridaje dovoljno pozornosti. Stoga preporučuje da se pri ocjenjivanju ispunjenosti kriterija za članstvo u EU-u razmatra i socijalna, gospodarska i teritorijalna kohezija.“ (sg)

[Opstanak europskog sektora pomorske tehnologije ovisi o čvrstom stavu EU-a](#)



U mišljenju EGSO-a poziva se na usvajanje snažne politike za industriju i proizvodnju utemeljene na reciprocitetu

„Europska komisija treba donijeti snažnu industrijsku i proizvodnu politiku utemeljenu na reciprocitetu, inače se naša europska pomorska tehnologija neće uspjeti oduprijeti konkurenciji azijskih brodogradilišta“, upozorio je **Marian Krzaklewski**, izvijestitelj za mišljenje EGSO-a [„Strategija LeaderSHIP“](#) usvojeno na plenarnoj sjednici 19. travnja.

EGSO potiče Komisiju da ubrza provođenje strategije LeaderSHIP 2020. i iznese glavne preporuke za novu strategiju LeaderSHIP 2030. za taj sektor.

„Europa treba usvojiti poseban pristup kad je u pitanju sektor brodogradnje i proizvodnje pomorske opreme. Poput Kine, SAD-a, Japana i Južne Koreje europski donositelji odluka moraju se prema predmetnom sektoru odnositi kao prema strateškom sektoru europskog gospodarstva“, istaknuo je suizvijestitelj

[Patrizio Pesci](#).

Taj pristup mora uključivati sljedeće elemente:

- sveobuhvatan sporazum u okviru OECD-a kojim bi se utvrdila pravila o subvencijama i eventualno o cjenovnoj disciplini;
- reciprocitet između Europe i trećih zemalja kao vodeće načelo u bilateralnim i multilateralnim trgovinskim pregovorima;
- poseban financijski instrument kojim bi se povećala ulaganja u sektor koji se u velikoj mjeri oslanja na rizični kapital itd.

Europski sektor pomorske tehnologije među ključnim je industrijskim sektorima u Europi, no suočava se s brojnim poteškoćama, posebice zbog protekcionističkih politika konkurenata iz istočne Azije.

U otprilike 300 europskih brodogradilišta zaposleno je 200 000 radnika, a njihov godišnji promet iznosi otprilike 31 milijardu eura. Opskrbom pomorskom opremom i njezinom proizvodnjom bavi se oko 22 000 velikih poduzeća i MSP-ova, uz godišnji promet od otprilike 60 milijardi eura. Ta poduzeća izravno zapošljavaju više od 350 000 osoba te imaju globalni tržišni udio od oko 50 %. (sma)

Osiguravanje socijalnog rejtinga AAA u EU-u iziskuje politički angažman i odgovarajuće financiranje



EGSO poziva na osiguravanje dostatnih finansijskih sredstava za provedbu europskog stupa socijalnih prava. Za ostvarivanje stupa socijalnih prava potrebna su poboljšanja na razini država članica te odlučno preuzimanje obveza u pogledu proračuna, ulaganja i tekuće potrošnje.

Postupna provedba stupa socijalnih prava iziskuje ne samo predanost država članica već i aktivno zauzimanje, odgovornost i sudjelovanje svih drugih uključenih dionika, kao i odgovarajuće mjere financiranja kojima se to odražava.

„Ključni elementi za financiranje bit će veća fleksibilnost u pogledu proračunskih pravila EU-a za javna ulaganja, potpuno iskorištavanje europskih strukturnih fondova i pošteno oporezivanje”, poručila je **Anne Demelenne** (Skupina radnika, BE),

izvjestiteljica za [mišljenje](#) o toj temi.

EGSO je uvjeren da će **odgovarajuća socijalna ulaganja** biti od presudne važnosti za osiguravanje sposobnosti država članica da ispune navedene ciljeve. Potencijal za odgovarajuću potrošnju mogao bi se u državama članicama stvoriti i s pomoću programa EU-a. Potrebno je iskoristiti postojeće europske instrumente kako bi se poduprla javna ulaganja u državama članicama.

Anne Demelenne je ustvrdila: *„Načela stupa socijalnih prava i potreba za njegovom provedbom trebaju biti osnovne smjernice u predstojećim pregovorima o **višegodišnjem finansijskom okviru EU-a nakon 2020.** Kao i Europski parlament, pozivamo na povećanje postojeće gornje granice od 1 % za rashode EU-a”.*

Veća javna ulaganja unutar država članica mogla bi se olakšati i uz pomoć **odgovarajućih poreznih politika** te pozivanjem na **zlatno pravilo za javna ulaganja u socijalne svrhe**. EGSO smatra da bi na nekim područjima povrh nacionalnog javnog financiranja i financiranja EU-a mogla doprinijeti i **ulaganja privatnog sektora**. (jk)

EGSO iznio daljnje mjere potrebne za ostvarivanje stabilnog, uspješnog i otpornog EMU-a



EGSO je čvrsto uvjeren da u postojećim okolnostima EMU još nije dovoljno otporan i stabilan kako bi se uspješno nosio s budućim krizama. Zalažući se za dovršenje EMU-a, Odbor potiče donositelje odluka da postignu širi i brži politički dogovor o načinu ostvarivanja duboke i istinske ekonomske i monetarne unije, što predstavlja krajnji cilj.

„Daljnji koraci u pogledu EMU-a moraju se zasnivati na čvrstom zajedničkom stajalištu svih država članica, no očito je da u tekućoj političkoj raspravi nema zajedničke strateške vizije”, poručio je **Mihai Ivaşcu**, izvjestitelj za najnovije [mišljenje EGSO-a](#) o [paketu o EMU-u](#) Europske komisije.

Stefano Palmieri, predsjednik stručne skupine ECO i suizvjestitelj, kazao je sljedeće:

„Dovršenje EMU-a iziskuje snažnu političku predanost, učinkovito upravljanje i bolju

upotrebu dostupnih finansijskih sredstava. Potrebno je razviti nove finansijske instrumente za sprečavanje kriza i ublažavanje procikličkih mjera.”

EGSO u mišljenju među ostalim jasno ističe da novi **Europski monetarni fond** ne bi trebao djelovati kao „zlatni padobran”, već bi njegova uloga trebala biti sprečavanje bankovnih kriza, podupiranje gospodarskog razvoja i ublažavanje šokova.

Uz to, EGSO preporučuje da se u proračun EU-a uključe predloženi novi proračunski instrumenti, odnosno funkcija makroekonomske stabilizacije za europodručje i namjenski **instrument za konvergenciju** kako bi se pomoglo državama članicama koje su na putu da se pridruže europodručju.

Odbor je u vezi s prijedlozima Komisije izdao zasebno mišljenje [„Potpora strukturnim reformama u državama članicama”](#).

U tom mišljenju EGSO među ostalim predlaže da se izradi jasna strategija za Program potpore strukturnim reformama i da se poveća njegova finansijska omotnica, a da se pritom ne smanje proračunska sredstva za druge jednako važne fondove.

Više informacija dostupno je na našim [internetskim stranicama](#). (jk)

Izravna strana ulaganja treba provjeravati radi zaštite nacionalne sigurnosti i javnog poretka u EU-u

Izravna strana ulaganja među glavnim su izvorima rasta, zapošljavanja i inovacija te su oduvijek bila ključna podrška gospodarskom i društvenom razvoju u Europskoj uniji. Međutim, također predstavljaju moguće rizike za nacionalnu sigurnost te je za provjeru tih ulaganja potreban odgovarajući okvir.

„Nužno je provjeravati strana ulaganja u ključne tehnologije i u osjetljivu infrastrukturu kao što su opskrba energijom i vodom te finansijske usluge”, izjavio je **Christian Bäumler**, izvjestitelj za mišljenje EGSO-a o provjeri izravnih stranih ulaganja, koje je EGSO usvojio tijekom svoje plenarne sjednice 19. travnja. **Provjera ulaganja u poduzeća koja su od strateškog značaja za nacionalnu sigurnost i javni poredak u EU-u nepotpuna je i nekoordinirana.** Postoje države članice koje nemaju važeće postupke provjere te u zemljama bez takvih mehanizama ulaganja prolaze bez provjere. EGSO je naglasio da uvođenjem sustava na



razini EU-a valja ukloniti razlike među državama članicama i istovremeno jamčiti zaštitu nacionalnih i europskih interesa.

U posljednjih 10 godina povećala su se ulaganja u EU iz trećih zemalja, većinom iz SAD-a, Kanade i Švicarske, a zatim iz Brazila, Kine i Rusije. Postoji zabrinutost da su neki strani, posebice državni ulagači iskazali interes za kupnju europskih poduzeća koja raspolažu ključnim tehnologijama i za ulaganje u strateške industrijske sektore, infrastrukturu i ostalu imovinu koja je značajna za sigurnost država članica i cijelog EU-a.

EGSO je pozdravio Komisijin Prijedlog uredbe o uspostavi okvira za provjeru izravnih stranih ulaganja u EU-u, ali i istaknuo da opseg problema još nije u potpunosti poznat jer Komisija nije provela iscrpnu procjenu utjecaja investicijskih tokova.

„Predloženi mehanizam provjere EU-a predstavlja korak naprijed, ali još uvijek ne može u potpunosti zaštititi interese EU-a i država članica. U tom slučaju, sustav u ovoj fazi ne smije postati opterećujuć niti financijski i vremenski zahtjevan“, rekao je suizvjestitelj EGSO-a Gintaras Morkis. (sg)

[EGSO poziva na uspostavu europske energetske unije u kojoj sudjeluju i od koje imaju koristi svi građani EU-a](#)



EGSO odlučno podupire ciljeve energetske unije i potiče europsko društvo da preuzme punu odgovornost za taj projekt. Energetska unija ne samo da je relevantna za sektorske politike na područjima kao što su energetika, promet i klima već nudi i brojne mogućnosti za ostvarenje demokratičnije, kohezivnije, konkurentnije i pravednije Europe. Stoga je od temeljne važnosti na razini EU-a te na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini pokrenuti učinkovit dijalog o energiji s organiziranim civilnim društvom.

Nakon što je u studenom 2017. Europska komisija objavila treće izvješće o stanju energetske unije EU-a, **Toni Vidan** i **Christophe Quarez** su u [mišljenju EGSO-a](#), usvojenom na travanjskom plenarnom zasjedanju, ocijenili napredak postignut na tom području.

Organizirano civilno društvo treba stalno i aktivno uključeno. Učinkovit energetske dijaloga iziskuje od svih institucija EU-a i njihovih članova, bilo u Bruxellesu bilo na terenu u državama članicama, da udruženim snagama pokrenu raspravu o prednostima energetske unije i izazovima s kojima je suočena, uključe građane u izradu planova energetske tranzicije i organiziraju javne rasprave o tome kako ljudi zamišljaju budućnost energije u Europi.

Odbor predlaže praktična rješenja u nastojanju svladavanja postojećih prepreka: socijalni pakt za energetske tranziciju koju potiču građani, europsku službu za informiranje o energetici, europski fond za prilagodbu energetske tranziciji i program Zeleni Erasmus Pro. (mp)

[Najbolje oružje u borbi za jednake plaće moglo bi biti osuđivanje stereotipa](#)



EGSO podržava napore Komisije za smanjenje razlike u plaći između spolova u EU-u, koja trenutno iznosi 16,3 %, ali predlaže dodatne mjere među kojima je poseban naglasak na suzbijanju ukorijenjenih društvenih i kulturnih stereotipa koji određuju odabir obrazovanja i karijere žena.

U [mišljenju](#) o [Akcijskom planu Komisije za borbu protiv razlike u plaćama između spolova](#) EGSO je naglasio i važnost transparentnosti i revizije plaća u poduzećima. Također je pozvao Komisiju da počne prikupljati individualizirane podatke kako bi se dobila točnija statistička slika o siromaštvu žena, koje je često prikriveno jer se podaci prikupljaju o domaćinstvima, a ne o pojedincima.

Točniji podaci o plaćama omogućili bi da se kolektivno pregovaranje u većoj mjeri zasniva na činjenicama, što je od izuzetne važnosti.

„Socijalni partneri imaju presudnu ulogu u tom kontekstu jer se procjenjuje da povećanje od 1 % u socijalnom dijalogu smanjuje razliku u plaćama između spolova za 0,16 %“, izjavila je **izvjestiteljica Anne Demelenne**.

Suizvjestiteljica za mišljenje **Vladimira Drbalová** poručila je da bi se ostvario velik napredak kad bi žene prodrle u bolje plaćene sektore kao što su znanost, IKT, promet ili građevinarstvo.

EGSO je također ustvrdio da države članice imaju važnu ulogu jer bi trebale povećati ponudu struktura za skrb o djeci i starijima, čime bi se osigurala bolja ravnoteža između poslovnog i privatnog života.

Ako do kraja 2019. godine napori Komisije ne poluču rezultate, EGSO će razmotriti mogućnost da od Komisije zatraži da predloži obvezujuće mjere, koje bi mogle uključivati sankcije. (II)

[Jačanje europskih energetske mreže ključno je za energetske uniju](#)

Snažnije i međusobno povezane europske energetske mreže preduvjet su za europsku energetske uniju. Dobra razvijenost i povezanost europskih energetske mreže neophodne su za ostvarivanje svrhe energetske sustava kontinenta: pružiti europskim građanima cjenovno pristupačnu, sigurnu i održivu energiju na konkurentan način.

U [mišljenju EGSO-a](#) usvojenom na travanjskom plenarnom zasjedanju, koje je izradio **Andrés Barceló Delgado**, Odbor pozdravlja Komunikaciju Komisije o jačanju europskih energetske mreže i naglašava činjenicu da je financijska potpora iz Instrumenta za povezivanje Europe (CEF) omogućila provedbu rastućeg broja projekata diljem EU-a.



„Potrebno je još mnogo rada“, rekao je **g. Barceló Delgado**. „Cilj od 10 % interkonekcije do 2020. neće se postići u mnogim državama članicama. Uzroci tih neuspjeha (složeni administrativni postupci, implikacije koje proizlaze iz politika, financiranje, nedostatak javne potpore) još uvijek nisu riješeni na odgovarajući način te bi mogli ugroziti postizanje ciljeva za 2030.“, dodao je.

Stoga EGSO, u cilju rješavanja nekih od otvorenih pitanja, daje brojne preporuke usmjerene na provedbu bolje analize, potpuno uključivanje dionika u ranijoj fazi, kao i na povećanje proračuna. (mp)

Kvalitetna naukovanja u Europi: dajmo riječ naučnicima



Programne naukovanja trebalo bi osmišljavati uz aktivno sudjelovanje osoba kojih se oni izravno tiču - samih naučnika i njihovih organizacija. To je glavna primjedba EGSO-a na predloženi okvir za kvalitetno i učinkovito naukovanje, za koji EGSO inače smatra da će pridonijeti podizanju standarda diljem EU-a.

Organizacije mladih i roditelja, studentska udruženja i sami naučnici ne smatraju se prirodnim dionicima u izrađivanju programa naukovanja, ali s obzirom na to da su oni glavni korisnici tih programa, trebali bi sudjelovati u njihovu osmišljavanju, upravljanju i provedbi, tvrdi se u [mišljenju o Prijedlogu preporuke Vijeća o Europskom okviru za kvalitetna i učinkovita naukovanja](#), koje je EGSO usvojio 19. travnja.

Uključivanje socijalnih partnera, što je Prijedlogom i predviđeno, od presudne je važnosti, ali isto je tako ključno osigurati potporu tih drugih bitnih dionika, smatra EGSO, oslanjajući se pri definiranju svojeg stajališta na stručnost Europskog foruma mladih.

S druge strane, naukovanje ne može riješiti problem nezaposlenosti. Premda naukovanje pojedincima može pomoći da povećaju svoje izgleda za pronalaženje zaposlenja, nezaposlenost je složeno pitanje za čije je rješavanje potreban svestran pristup, ističe EGSO.

EGSO općenito gledajući pozdravlja ovaj prijedlog jer se u njemu iznosi zajedničko shvaćanje kvalitetnog naukovanja i definiraju njegove glavne sastavnice - pisani ugovor, pravila o naknadama, vrijeme provedeno na radnom mjestu, socijalna zaštita, zdravlje i zaštita na radu itd.

EGSO pozdravlja odredbu o potpori MSP-ovima koji nude kvalitetna naukovanja, isto kao i odredbu o transnacionalnoj mobilnosti naučnika.

EGSO je voljan nadzirati provedbu novog okvira u državama članicama iz perspektive organiziranog civilnog društva.

Pri razvoju novih oblika mobilnosti ne smiju se zanemariti interesi građana EU-a



Europski gospodarski i socijalni odbor (EGSO) potiče Komisiju da bude stroža u olakšavanju pristupa potrošača novim, čistim i cjenovno pristupačnim oblicima mobilnosti te da osigura jaču financijsku potporu za javni prijevoz. U mišljenju Odbora „Ostvarivanje mobilnosti s niskom razinom emisija“, usvojenom na prošlotjednom plenarnom zasjedanju, razmatra se prijedlog Komisije o djelotvornom smanjenju emisija stakleničkih plinova u cestovnom prometu.

EGSO skreće pozornost na opći, tehnološki neutralan pristup koji utvrđuje Komisija, no koji se, prema mišljenju izvjestitelja **Ulricha Samma**, u predloženim inicijativama ne poštuje u potpunosti. Stoga se umjesto npr. određenih graničnih vrijednosti emisija ili ciljeva na području javne nabave preporučuje fleksibilniji pristup. EGSO ističe i da bi Komisija, pored svoje usmjerenosti na nove tehnologije kao što su električni automobili, trebala razmotriti i znatan potencijal za poboljšanja postojećeg voznog parka. (ia)

Prigodom Dana europske građanske inicijative poziva se na istinsko sudjelovanje građana



Šest godina od uvođenja europske građanske inicijative (EGI) i nakon opetovanih konstruktivnih kritika i poziva na njezino poboljšanje, posebno iz Europskog gospodarskog i socijalnog odbora (EGSO) te drugih institucija, Europska komisija konačno je predložila izmjene tog važnog instrumenta participativne demokracije.

U sklopu 7. EGSO-ovog izdanja Dana europske građanske inicijative, prvi potpredsjednik Komisije **Frans Timmermans** predstavio je glavne promjene, uključujući smanjenje dobi za sudjelovanje s 18 na 16 godina i pojednostavljenje zahtjeva povezanih s podacima za potpisivanje inicijativa.

Tema Dana europske građanske inicijative bila je „**Udružimo snage**“, čime se željela istaknuti važnost suradnje i zajedničke odgovornosti u promicanju aktivnog građanstva.

Predsjednik EGSO-a **Georges Dassis** pozdravio je inicijativu Komisije kao velik korak naprijed u pogledu pojednostavljenja i smanjenja birokratskog opterećenja, ali je izrazio žaljenje zbog toga što u trenutačnom prijedlogu nije ojačan aspekt poduzimanja daljnjih koraka uslijed inicijativa. „Uspješne europske građanske inicijative moraju pokrenuti dijalog i odgovarajuće daljnje korake na razini EU-a“, istaknuo je.

Novi predsjednik EGSO-a **Luca Jahier** u svojem je uvodnom govoru naglasio važnost članka 11. UEU-a kojim se europskim institucijama nameće zakonska obveza da se savjetuju s civilnim društvom i građanima te da ih uključe u dijalog. „Europska građanska inicijativa koja dobro funkcionira trebala bi osnažiti građane, omogućiti da se njihov glas čuje, pružiti im osjećaj pripadnosti i identiteta te doprinijeti obnovi povjerenja i ponovnom otkrivanju solidarnosti u sklopu europskog projekta. Stoga EGSO oduvijek snažno podupire europsku građansku inicijativu.“

Sudionici su u sklopu triju radionica dosljedno istaknuli kako bi željeli da EU postane participativniji te pozvali europske i nacionalne čelnike da uzimaju u obzir mišljenje svojih građana. (sma)

Nov pristup plastici: promjena ponašanja iziskuje snažan zakonodavni okvir i održive alternative



navedenoj strategiji i direktivi.

Cillian Lohan, član Europske platforme dionika kružnog gospodarstva i član EGSO-a, izjavio je na savjetovanju „**Strategiji EU-a za plastiku u kružnom gospodarstvu**“, koje je organizirao EGSO, da samo tehnologija neće biti dovoljna za tranziciju, već da će se tehnologija morati upotrijebiti u kombinaciji sa široko prihvaćenom promjenom ponašanja. Uvjeren je da bismo mogli „potaknuti promjenu ponašanja ako ponudimo vrijedne i cjenovno pristupačne alternative“. Mijenjanje načina konzumacije ključni je element u onome što bismo mogli postići u budućnosti. Govoreći o nužnoj tranziciji prema kružnom gospodarstvu, rekao je da se čini „neizbježnim s *koncepta potrošača* prijeći na *koncept korisnika* kad je riječ o pretjeranoj potrošnji i bacanju“.

Niz stručnjaka s različitih područja raspravljao je o tim važnim pitanjima, a njihovi glavni zaključci bit će važan doprinos civilnog društva mišljenju koje EGSO sastavlja o gore

Novosti iz Skupina

Na plenarnom zasjedanju EGSO-a obilježena 75. obljetnica ustanka u varšavskom getu



dodao je.

Skupina poslodavaca EGSO-a

Na plenarnom zasjedanju Europskog gospodarskog i socijalnog odbora minutom je šutnje obilježena 75. obljetnica ustanka u varšavskom getu, najveće židovske oružane pobune u Drugom svjetskom ratu.

Tom su prigodom članovi EGSO-a nosili žute papirnate sunovrate koji simboliziraju sjećanje na ustanak. Istog su se dana slični papirnati simboli dijelili na ulicama Varšave u Poljskoj.

„Paradoksalno je da se Europljani, što duže žive u miru i prosperitetu, sve manje sjećaju što je bio glavni cilj stvaranja EU-a. Za osnivače EU-a to je bilo ‘nikad više rata’, istaknuo je predsjednik Skupine poslodavaca Jacek P. Krawczyk, koji je otvorio komemoraciju. „Ovaj žuti sunovrat ne simbolizira samo žrtve rata. Trebao bi jednako tako biti simbol otpora bilo kakvom pokušaju raskola u zajednici, razdvajanja ljudi zidovima, podjele zbog podrijetla“,

U svom je govoru Jean-Pierre Habe, osnivač Europskog židovskog centra za informiranje (fr. *Centre européen juif d'information*), pozvao sve predstavnike europskog civilnog društva da svojim djelovanjem osiguraju da svi Europljani mogu živjeti u slobodnoj i mirnoj Europi.

Povjesničari procjenjuju da je tijekom 20-dnevnog ustanka i nemilosrdnog uništenja varšavskog geta na licu mjesta ubijeno 7000 Židova, dok ih je 7000 otpremljeno u logor smrti Treblinka, a 36 000 u radne logore. (lj)

Vrijeme je za promjene u Skupini III.



Arno Metzler 18. travnja službeno je izabran za predsjednika Skupine III. za razdoblje 2018. – 2020.

Po struci je pravnik i od 1983. godine ima vlastiti odvjetnički ured u Njemačkoj. U EGSO-u od 2002. predstavlja njemačka slobodna zanimanja. Prije nego što je izabran za predsjednika Skupine, obnašao je dužnost potpredsjednika zaduženog za MSP-ove, slobodna zanimanja i Poslovnik.

Kao veliki eurofil čvrsto vjeruje u prednosti EU-a kao dodatne razine vlasti i identiteta. Smatra da je od ključne važnosti usmjeriti snage na isticanje dobrobiti koju donosi Europa i njezinih vrijednosti tolerancije, pluralnosti i uključivanja.

Budući da je raznolikost snaga naše Skupine, jedna od njegovih prvih predsjedničkih odluka bila je promjena imena iz Skupina raznih interesa u **Skupina „Europa raznolikosti“** –

„novi naziv koji je jasniji, upečatljiviji i pokazuje da smo ponosni na našu raznolikost“.

Glavni prioriteti njegova mandata uključuju **suprotstavljanje predrasudama i populizmu uz pomoć odgovornosti i raznolikosti**. Već je naručena studija o porastu populizma u izvangradskim područjima koja će EGSO-u omogućiti bolje razumijevanje

čimbenika koji utječu na prijemчивost javnosti za populizam, kao i načina na koji se organizacije civilnog društva tome nastoje suprotstaviti, kako bi se u većoj mjeri poduprle njihovih aktivnosti. Zaključci studije bit će predstavljeni na konferenciji Skupine koja će se održati u listopadu u Austriji. Tijekom mandata g. Metzlera težište će biti i na **suzbijanju predrasuda i promicanju raznolikosti uz pomoć obrazovanja**.

Tijekom sljedeće dvije i pol godine njegov će rad podupirati sedam novoizabranih potpredsjednika: B. MILTOVIČA (LV), K. BALON (PL), S. BOLAND (IE), A. GAJDOSIK (AT), M. MACIULEVICIUS (LT), P. TRANTINA (CZ), I. VARDAKASTANIS (EL). (ih)

Rad, novi oblici rada i radni uvjeti



Skupina radnika

Podaci o zapošljavanju ne silaze s naslovnica. Međutim, uvjeti u kojima radnici rade gotovo su jednako važni kao i broj zaposlenih. To je posebice bitno u svjetlu najnovijih kretanja na tržištu rada i sve većeg broja nestandardnih ugovora, u vezi s čime su bile potrebne [presude](#) Suda EU-a kako bi se primjerice utvrdilo da su vozači Ubera zaposlenici, a ne samostalni djelatnici.

Koncept „radnih uvjeta“ obuhvaća mnoge dimenzije, od plaće, radnog vremena, zdravlja i sigurnosti do naknada, posebnih zadaća itd., uključujući i „probni rok“, koji u pojedinim slučajevima više nije svrsishodan, već se njime jednostavno osigurava jeftina i fleksibilna radna snaga. Ipak je i dalje važno da radnici budu unaprijed upoznati s tim uvjetima i da ih

razumiju – što nije uvijek slučaj – te da ih se o mogućim promjenama obavijesti što prije kako bi se osigurala predvidivost.

Europska komisija u tu svrhu predlaže zakonski propis kako bi se izradio koherentan okvir za pravo radnika da budu informirani. Prijedlog, međutim, ima određene boljke, poput opsega definicije „radnika“. Ubrzanim razvojem tržišta rada nastao je cijeli niz različitih „novih oblika rada“, kao što su radnici na osnovi vrijednosnih kupona i radnici na platformama, koji s obzirom na nestandardne ugovore o radu nisu obuhvaćeni tradicionalnom definicijom zaposlenika.

To, naravno, nije ograničeno samo na „nove oblike rada“: nestandardni ugovori kao što su ugovori bez zajamčenog minimalnog broja radnih sati te upućeni radnici i radnici u kućanstvu već su dugo prisutni, a većina takvih radnika suočava se s niskom razinom predvidivosti u radnim uvjetima, a time i slabom ravnotežom između poslovnog i privatnog života u praksi. Predvidivost omogućava i usklađivanje rada i studiranja te rad na drugom radnom mjestu uz nepuno radno vrijeme.

U svim je tim slučajevima kolektivno pregovaranje ključno za osiguravanje odgovarajućih radnih uvjeta te pozdravljamo činjenicu da se u prijedlogu na to upućuje. Posebice s obzirom na to da zbog širenja novih oblika rada ti „fleksibilni“ uvjeti postaju sve uobičajeniji, potrebne su jasne i uključive definicije radnika i zaposlenika kako bi se osiguralo da se u novim oblicima rada stroge odredbe za radnike ne zaobiđu kao i da nove okolnosti (poput cjeloživotnog učenja i s tim povezanog osposobljavanja koje pokriva poslodavac) ne podrazumijevaju dodatno opterećenje za radnike.

Urednici:

Ewa Haczyk-Plumley (editor-in-chief)
Daniela Marangoni (dm)

Suradnici u ovom broju:

Daniela Marangoni (dm)
Ewa Haczyk-Plumley (ehp)
Indre Anskaityte (ia)
Isabelle Henin (ih)
Jasmin Kloetzing (jk)
Jonna Pedersen (jp)
Laura Lui (ll)
Leszek Jarosz (lj)
Marco Pezzani (mp)
Pablo Ribera Paya (prp)
Siana Glouharova (sg)
Silvia M. Aumair (sma)

Koordinacija:

Agata Berdys (ab)
Katerina Serifi (ks)

Adresa:

European Economic and Social
Committee
Jacques Delors Building,
99 Rue Belliard,
B-1040 Brussels, Belgium
Tel. (+32 2) 546 94 76
E-pošta: eescinfo@eesc.europa.eu

EGSO info objavljuje se devet puta na godinu tijekom plenarnih zasjedanja EGSO-a. EGSO info dostupan je na 23 jezika.

EGSO info ne predstavlja službeno izvješće o radu EGSO-a; informacije o tome dostupne su u Službenom listu Europske unije ili drugim publikacijama Odbora.

Umnažanje je dopušteno ako se EGSO info navede kao izvor te primjerak pošalje uredniku. Sljedeći broj: srpanj 2018.

svibanj 2018/5

07-2018